

تأثیر کیفی مؤلفه های محیطی بر الگوهای رفتارگرایانه کاربران در فضای شهری (نمونه موردی پارک جمشیدیه)

سarasادات کارگرا^۱*, جلال نخعی^۲

۱- دانشجوی دکتری معماری، دانشکده فنی مهندسی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران

۲- استادیار، دانشکده هنر و معماری، واحد تهران مرکز، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران

⋮

چکیده:

فضای شهری مکانیست که فعالیت های عمومی زندگی شهری در آن بوقوع می پیوندند. کاربران بواسطه حواس پنجگانه خود با محیط ارتباط برقرار کرده و آنرا درک میکنند سپس در جهت رفع نیاز خود دست به فعالیت میزنند. جنبه عینی این فعالیت بصورت رفتار در فضای شهری بروز میکند. بدین منظور رفتارها و عملکرد کاربر ما را در دستیابی به فضایی مطلوب یاری کرده و مشخص میشود که چگونه الگوهای رفتاری کاربران متأثر از فضاست و نیز چگونه این الگوها در شکل گیری فضا نقش ایفا میکنند. طراحی کاربرمحور به درک نیازهای واقعی کاربران و زمینه استفاده از محصول توجه میکند و روشهایی برای پروسه طراحی از جمله درک شرایط استفاده از محصول، تبیین نیازها و الزامات کاربر، طراحی و ارزیابی معرفی میکند. هدف انجام این تحقیق باز آفرینی فضای شهری، توسط بهره گیری از الگوهای رفتاری استفاده کنندگان با تاکید بر موقعیت مکانی پارک جمشیدیه تهران میباشد. در بخش طراحی رفتارگرا، مدلی مفهومی مبتنی بر "الگوهای بروز یک رفتار" که شامل سه مرحله ترغیب، تدوین و تشویق کاربر در راستای رسیدن به هدف رفتاری خاص است، بکار گرفته شد. روش پژوهش حاضر توصیفی- تحلیلی میباشد و بصورت کیفی با هدف باز آفرینی فضای شهری، توسط بهره گیری از الگوهای رفتاری استفاده کنندگان با تاکید بر موقعیت مکانی پارک جمشیدیه تهران انجام گرفت. در این پژوهش بر اساس برداشتهای میدانی و ثبت رفتارها بروش مشاهده ساده، این نتیجه حاصل شد که مؤلفه های اثرگذار بر کیفیت محیطی فضاهای شهری، رابطه دو سویه با الگوهای رفتاری استفاده کنندگان از این فضاها دارند. در نتیجه سازگاری محیط و رفتار، بستگی به میزان شایستگی کاربران حاضر در فضا و ویژگیهای اندام واره ای آنها دارد.

واژه های کلیدی: رفتارگرایی، مولفه محیطی، طراحی شهری، پارک